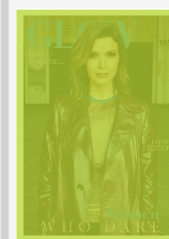
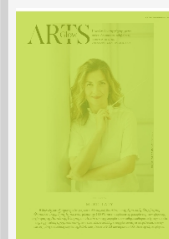

Πηγή: GLOW Σελ.: 50-51 Ημερομηνία έκδοσης: 01-12-2022
Αρθρογράφος: Επιφάνεια 1126.9 cm² Κυκλοφορία: 0
Θέματα: ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

GLOW ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 50

ARTS Glow

Η κουλτούρα της τέχνης μέσα
από πρόσωπα και εκδηλώσεις.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ - ΚΕΙΜΕΝΑ
ΕΥΗ ΚΑΛΛΙΝΗ, ΕΛΕΝΗ ΠΑΠΑΣΤΕΡΓΙΟΥ

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ AMANDA PROTIDOU

INTERVIEW

MUSIC LADY

Η διεθνώς καταξιωμένη μαέστρος και καλλιτεχνική διευθύντρια της *Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης*, Ζωή Τσόκανου, μιλάει στο GLOW για την πρόσφατη εμπειρία της στον χώρο της ορχήστρας της *Βασιλικής Όπερας του Λονδίνου*, τη γνωριμία που στάθηκε καθοριστική στην πορεία της, τις γυναίκες *αρχιμουσικούς*, που είναι πλέον πολλές, καταρρίπτοντας τα στερεότυπα, και την επιτυχημένη κι ανοδική πορεία της ΚΟΘ, που μέσα στο 2023 ποντάρει παράλληλα στην εξωστρέφεια.

51

πό τις πλέον δραστήριες γυναίκες αρχιμουσικούς στη χώρα μας, η Ζωή Τσόκανου διευθύνει την Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης από το 2017. Στο αξιοζήλευτο βιογραφικό της προστέθηκε πρόσφατα η διεύθυνση της ορχήστρας της Βασιλικής Όπερας του Λονδίνου. Μέσα στον Νοέμβριο, παρουσιάζει δύο μεγάλες συμφωνικές συναυλίες με την ΚΟΘ στο Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης, το «Ρωμαίος και Ιουλιέτα» με την Yulianna Avdeeva στο πιάνο και τη συναυλία της βιολίστριας Alena Baeva. Αμέσως μετά ακολουθεί το εκπαιδευτικό πρόγραμμα “Stand-up Symphony”, ενώ στις πιο μεγάλες παραγωγές της ΚΟΘ μέχρι το τέλος της χρονιάς συγκαταλέγονται η συναυλία με τον παγκοσμίου φήμης γαλλοκύπριο πιανίστα και συνθέτη Κυπριανό Κατσαρή, η χριστουγεννιάτικη συναυλία της ΧΑΝΘ και τα «Κάρμινα Μπουράνα» της Πρωτοχρονιάς στο ΜΜΘ.

Κυρία Τσόκανου, θα ήθελα να ξεκινήσουμε τη συζήτησή μας από την πρόσφατη εμπειρία σας στη Βασιλική Όπερα του Λονδίνου. Καταρχάς, να σας πω ότι είμαι πάρα πολύ χαρούμενη για το ντεμπούτο μου αυτό, είναι μεγάλη τιμή για μένα. Δηλώνω την ορχήστρα της Βασιλικής Όπερας σε μία νέα παραγωγή του Μπαλέτου. Οπότε ήμουν εκεί, δουλέψαμε από το μηδέν και μουσικά, καθώς ήταν μία παράσταση που δημιουργήθηκε από την αρχή και μέσα στον συγκεκριμένο χώρο. Και βέβαια, η μουσική το «σήκωσε» όλο αυτό επάνω της, την κίνηση και τη χορογραφική ιδέα. Ήταν μία καταπληκτική εμπειρία το να βρίσκομαι σε αυτό το «σπίτι», να νιώθω την αύρα όλων των μεγάλων ανθρώπων που υπήρξαν, υπάρχουν και θα υπάρχουν εκεί και να δουλεύω με τη συγκεκριμένη ορχήστρα, που είναι καταπληκτική. Ήταν μία υπέροχη συνεργασία πολύ υψηλού επαγγελματικού επιπέδου!

Πότε αποφασίσατε ότι θέλετε να γίνετε μαέστρος; Ήταν ένα παιδικό σας όνειρο; Δεν μπορώ να πω ότι ήταν παιδικό όνειρο. Ξεκίνησα τη μουσική από τα 4 μου τυχαία, δεν είχαμε ανάλογη

παράδοση στην οικογένεια. Νομίζω η συνειδητή απόφαση ήρθε πολύ αργότερα, γιατί ήμουν καλή και σε άλλα πράγματα - ήθελα να γίνω γιατρός, για παράδειγμα. Μου άρεσε η μουσική, ήμουν μία καλή πιανίστα, αλλά δεν ήμουν και παιδί-θαύμα, που λένε. Αρχισα να σπουδάζω Μουσικολογία στο Πανεπιστήμιο στη Θεσσαλονίκη και πήγαινε καλά, είχα κι έναν εμπνευσμένο δάσκαλο, και αφού πήρα το δίπλωμα στην Ελλάδα, είπα ότι θέλω να συνεχίσω. Ήθελα να μπω ακόμη πιο βαθιά στη μουσική, να μάθω κι άλλα πράγματα. Έδωσα εξετάσεις σε διάφορα ιδρύματα και πέρασα στη Ζυρίχη. Το να γίνω μαέστρος ήταν στην άκρη του μυαλού μου περίπου από τα 18, αλλά ήθελα πρώτα να τελειοποιήσω τις σπουδές μου στο πιάνο. Μόλις τις ολοκλήρωσα, είπα: «Τώρα είναι η στιγμή, θέλω να το δοκιμάσω». Ήμουν πολύ τυχερή που τα κατάφερα, και ειδικά σε μία από τις καλύτερες τάξεις διεύθυνσης ορχήστρας στην Ευρώπη, στη Ζυρίχη.

Ποια στιγμή ή συνεργασία στη μέχρι σήμερα πορεία σας θα λέγατε ότι στάθηκε καθοριστική; Η πιο σημαντική στιγμή μου μέχρι σήμερα είναι η γνωριμία μου με τον Bernard Haitink, που ήταν για πολλά χρόνια διευθυντής στη Βασιλική Όπερα του Λονδίνου. Ήταν αυτός που μου έδωσε, πέρα από την έμπνευση, την αγάπη και τη γνώση, την ώθηση που χρειαζόμουν την κατάλληλη στιγμή. Μου είπε: «Ζωή, μπορείς, προχώρα, είμαι δίπλα σου». Το να έχω την αναγνώριση από αυτόν τον σπουδαίο άνθρωπο μου έδωσε τεράστια δύναμη να συνεχίσω.

Στη νεοσύστατη ΚΟΘ βλέπουμε πλέον αρκετές γυναίκες αρχιμουσικούς. Βιώσατε διακρίσεις λόγω του φύλου σας; Είμαστε πάρα πολλά βήματα μπροστά απ’ ό,τι ήμασταν πριν από δέκα χρόνια. Η αλήθεια είναι ότι προσωπικά δεν έχω ζηήσει μία διαφορετική αντιμετώπιση, ούτε και είχα περισσότερα εμπόδια απ’ όσα θα είχε ένας άνδρας συνάδελφός μου. Απλά, τότε θα ήμασταν για μία θέση αρχιμουσικού δέκα άτομα και σε αυτά οι δύο θα ήταν γυναίκες, ενώ

τώρα είναι περίπου οι μισές. Και το ίδιο γίνεται στις υπόλοιπες δουλειές και τις θέσεις. Οι διευθυντές των οργανισμών ζητάνε πλέον γυναίκες, βλέπουν ότι έχει αλλάξει η εποχή. Και όσο περισσότερες υπάρχουν, τόσο δίνεται και το κίνητρο στις ανερχόμενες ή στις γυναίκες που θέλουν να σπουδάσουν κάτι τέτοιο να σκέφτονται θετικά. Άρα, είμαστε σε πολύ καλό σημείο, η καμπή έχει γίνει, έχουμε περάσει τη στροφή και ο δρόμος έχει ανοίξει.

Βρίσκεστε στο τιμόνι της καλλιτεχνικής διεύθυνσης της ΚΟΘ από το 2017. Ποιες αλλαγές έχουν γίνει σε αυτά τα χρόνια στη λειτουργία της Ορχήστρας αλλά και στο κοινό της πόλης; Η κλασική μουσική έχει ένα σεβαστό κοινό αλλά συγκεκριμένο. Έχω παρατηρήσει τα τελευταία χρόνια ότι στη Θεσσαλονίκη το κοινό αυτό, της κλασικής μουσικής και της ΚΟΘ, αυξάνεται. Μάλιστα, υπάρχει τεράστια αύξηση σε ό,τι αφορά τον νεαρό κόσμο, κι αυτό οφείλεται πιστεύω στο γεγονός ότι και οι διευθυντές πριν από εμένα, αλλά και εγώ, αναπτύξαμε σε μεγάλο βαθμό τα εκπαιδευτικά προγράμματα. Παράλληλα, κάναμε -και κάνουμε- πολλά εναλλακτικά projects που εμπλέκουν θεατές κι από άλλους τομείς: θέατρο, κινηματογράφο, χορό. Μέσα από αυτές τις δημιουργικές συνεργασίες, έγινε μία οργανωμένη προσπάθεια εξωστρέφειας και καλέσματος, κι αυτό είχε απτά αποτελέσματα. Έτσι, στα δύο πρώτα χρόνια αυξήσαμε το κοινό μας κατά 50%! Κι εκεί που πηγαίναμε για ρεκόρ, τη σεζόν 2019 με 2020 ήρθε η πανδημία. Βέβαια, θέλει συνεχώς δουλειά και πρέπει ν’ αφουγκράζεσαι τον κόσμο, την ανάγκη του, τι τον ενδιαφέρει και πώς θα κάνεις ένα πρόγραμμά σου ελκυστικό για το κοινό της πόλης. Σημαντικό ν’ αναφερθεί είναι ότι το 2023 η ΚΟΘ εντάχθηκε στο πρόγραμμα του Ταμείου Ανάκαμψης και, στο πλαίσιο αυτό, με τη νέα χρονιά θα ξεκινήσουμε τα βήματα και τις κινήσεις, ώστε να τονωθεί ακόμη περισσότερο το διεθνές προφίλ της Ορχήστρας.